

Dabas zinības | Eksperimenti

Kā atdalīt vārāmo sāli no ūdens E

Šajā eksperimentā skolēni mājas apstākļos noskaidro, kā atdalīt vārāmo sāli no ūdens, izmantojot saules enerģiju. Eksperimentu veic kā paststāvīgo darbu 8.-9. klasē.

Nepieciešams:

1

- Vārāmā sāls, 30 g;
- ūdens, 50 ml;
- trauks (glāze), 100 ml;
- cepamais papīrs;
- melns papīrs.

Darba gaita:

2

1. Sagatavo sālsūdeni: traukā 50 ml ūdenī izšķīdini 30 g vārāmo sāli.
2. Uzliec uz cepamā papīra loksnes melna papīra lapu.
3. Izlej nedaudz sālsūdens uz sagatavotā melnā papīra.
4. Novieto papīru siltā vietā, kuru apspīd saule, ārā vai uz palodzes.
5. Novēro notiekošo pēc pāris dienām, kad viss ūdens būs iztvaikojis.

Metodiskās norādes:

3

Skolēni apgūst paņēmienu, kā sadalīt neviendabīgu maisījumu. Melnas krāsas papīra loksne nepieciešama, jo melnā krāsa vislabāk absorbē gaismu, un virma vislabāk uzsilst un veicina ūdens daļiņu iztvaikošanu.

Eksperiments modelē sāls iegūšanu no jūras ūdens. Vārāmais sāls jeb nātrija hlorīds ir balta, cieta viela ar ķīmisko formulu NaCl. Jau tūkstošiem gadu tas tiek izmantots, lai uzlabotu pārtikas garšu un to ilgāk saglabātu. Senos laikos dažviet sāls tika izmantota arī kā valūta un tas tika vērtēts tik pat dārgi kā zelts.

[Attēla avots](#)

[Attēla avots](#)

Lai eksperimentu sasaistītu ar reālās dzīves situāciju, uz melnas polietilēna plēves var ietvaicēt jūras ūdeni. Analogi, sāls iegūšanu var modelēt, jūras ūdeni vai sālsūdeni uzpilinot uz karstas virsmas.

Eksperimentu uzlaboja un pievienoja metodiku: Ilze Seglāre, Latvijas Universitāte "Dabaszinātņu un IT pedagogs".

[Iesniegt savu eksperimentu](#)

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011

(+371) 67298683

lakifa@lakifa.lv